

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie J. G. (G.)

skazanego za czyn z art. 54 § 2 k.k.s. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 23 lipca 2024 r. kasacji Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 3 października 2023 r., II Ka 244/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Hrubieszowie z dnia 4 stycznia 2023 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu
w Zamościu do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.

Małgorzata Gierszon Wiesław Kozielowicz Andrzej Stępka

[PGW]

UZASADNIENIE

J. G. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 5 lipca 2019 r. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami, wbrew przepisom ustawy, uchylając się od opodatkowania sprowadził w rejonie znaku granicznego [...], znajdującego się na wysokości miejscowości [...], powiatu [...], na obszar Wspólnot Europejskich z terytorium Ukrainy do Polski bez zgłoszenia celnego towar bez polskich znaków akcyzy w postaci 18.000 paczek papierosów z oznaczeniem marki „[...]”, przez co nastąpiło narażenie budżetu Wspólnot Europejskich na uszczuplenie należności celnej w wysokości 24.468 zł oraz narażenie Skarbu Państwa na uszczuplenie podatku VAT w kwocie 87.288 zł oraz należnego podatku akcyzowego w kwocie 312.565 zł, tj. o czyn z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.,
2. w nocy z 17 na 18 września 2019 r., działając wspólnie i w porozumieniu z K. K., M. P., S. P., M. R. i innymi nieustalonymi osobami oraz kierującym osobami biorącymi udział w zdarzeniu A. S., wbrew przepisom ustawy, uchylając się od opodatkowania, sprowadził w rejonie znaku granicznego [...], znajdującego się na wysokości miejscowości [...], powiatu [...], na obszar Wspólnot Europejskich z terytorium Ukrainy do Polski, bez zgłoszenia celnego towar bez polskich znaków akcyzy w postaci 12.000 paczek papierosów z oznaczeniem marki „[...]” oraz 2.980 paczek papierosów z oznaczeniem marki „[...]”, przez co nastąpiło narażenie budżetu Wspólnot Europejskich na uszczuplenie należności celnej w wysokości 20.363 zł oraz narażenie Skarbu Państwa na uszczuplenie podatku VAT w kwocie 72.643 zł oraz należnego podatku akcyzowego w kwocie 260.123 zł. przy czym był on kierowcą pojazdu marki [...], którym pilotował przejazd pojazdu marki [...] przewożącego wyroby tytoniowe, tj. o czyn z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 83 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. (k. 1033-1048).

Wyrokiem z dnia 4 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 782/21, Sąd Rejonowy w Hrubieszowie uznał oskarżonego J. G. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i po ustaleniu, iż drugiego z nich dopuścił się działając wspólnie i w porozumieniu z K. K., innymi ustalonymi osobami, a także kierującym osobami biorącymi udział w zdarzeniu A. S., tj. czynów wyczerpujących dyspozycję art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., na podstawie art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 4 k.k.s. i art. 38 § 1 pkt 2 k.k.s., wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł.

Wyrok ten zaskarżył sam oskarżony J. G., który wskazał m. in. na nieuwzględnienie faktu toczącego się przeciwko niemu przed Sądem Okręgowym w Lublinie innego postępowania o dokonanie takich samych czynów zabronionych, a także obrońca oskarżonego, która zaskarżyła go w całości na, podnosząc m. in. zarzut: obrazy art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. poprzez wszczęcie i prowadzenie wobec oskarżonego J. G. postępowania karnego w przedmiotowej sprawie w sytuacji, gdy wobec tego samego oskarżonego i tego samego czynu toczy się postępowanie przed Sądem Okręgowym w Lublinie pod sygn. akt IV K 82/22.

W trakcie postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy uzupełnił materiał dowodowy poprzez uzyskanie z akt sprawy Sądu Okręgowego w Lublinie o sygn. IV K 82/22: odpisu protokołu przesłuchania w charakterze świadka A. S. z dnia 8 grudnia 2012 r., a także odpisu postanowienia o wszczęciu śledztwa z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie PKII WZ Ds [...], odpisu aktu oskarżenia w sprawie II WZ Ds [...], odpisu protokołu rozprawy z dnia 10 października 2022 r., odpisu postanowienia z dnia 8 marca 2021 r. o przedstawieniu zarzutów J. G. i odpisu protokołu przesłuchania ww. w charakterze podejrzanego z dnia 16 marca 2021 r. z dnia 24 maja 2021 r. i z dnia 18 lutego 2021 r. oraz z dnia 17 sierpnia 2021 r., a także z akt sprawy Sądu Okręgowego w Lublinie o sygn. IV K 419/21: odpisów protokołów przesłuchania A. S., odpisu wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie zapadłego w

sprawie IV K 419/21 wraz z uzasadnieniem.

Wyrokiem z dnia 3 października 2023 r., sygn. akt II Ka 244/23, Sąd Okręgowy w Zamościu zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie karne o czyn z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. zarzucony oskarżonemu J. G. w punkcie III części wstępnej wyroku, popełniony w nocy z 17 na 18 września 2019 r.; kosztami postępowania w tym zakresie obciążył Skarb Państwa; wymierzone oskarżonemu J. G. kary pozbawienia wolności i grzywny (za czyn opisany w punkcie II części wstępnej wyroku) obniżył do 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Ten wyrok zaskarżył w całości kasacją przez Prokurator Generalny na niekorzyść oskarżonego J. G. (G.) i zarzucił mu:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 113 § 1 k.k.s. poprzez błędne uznanie, że w odniesieniu do zarzucanego oskarżonemu J. G. czynu z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., popełnionego w nocy z 17 na 18 września 2019 r., istnieje negatywna przesłanka procesowa uniemożliwiająca prowadzenie wobec tego oskarżonego postępowania karnego w postaci stanu zawisłości sprawy i nakazująca umorzenie w tej części postępowania, w sytuacji gdy brak jest podstaw do przyjęcia, że czyn ten stanowi zachowanie wchodzące w skład czynu ciągłego z art. 63 § 2 k.k.s. w zb. z art. 86 § 2 k.k.s. w zw. z art. 86 § 3 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1. 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., będącego przedmiotem postępowania prowadzonego przeciwko J. G. przed Sądem

Okręgowym w Lublinie w sprawie o sygn. akt IV K 82/22, albowiem niezasadne w realiach niniejszej sprawy jest uznanie, że oba te czyny zostały popełnione przez oskarżonego w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności, co jest - w świetle art. 6 § 2 k.k.s. - warunkiem niezbędnym do ustalenia jedności czynu, uzasadniającego ustalenie, że postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby wcześniej wszczęte toczy się;

2. rażące i mające istotny wpływ na treść wydanego wyroku naruszenie przepisów prawa, tj. art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s., art. 37 § 4 k.k.s. i art. 38 § 1 pkt 2 k.k.s. polegające na błędnym uznaniu, iż w chwili orzekania w sposób reformatoryjny o wymiarze kary w odniesieniu do przypisanego oskarżonemu J. G. czynu z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. popełnionego w dniu 5 lipca 2019 r., istniała nadal podstawa faktyczna i prawna do nadzwyczajnego obostrzenia kary wymierzonej za to przestępstwo skarbowe, określona w art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s., podczas gdy z chwilą umorzenia przez Sąd ad quem postępowania przeciwko J. G. o czyn z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., popełniony w nocy z 17 na 18 września 2019 r., ustały przesłanki do nadzwyczajnego obostrzenia kary i niemożliwym było orzeczenie wobec tego oskarżonego, w oparciu o przepis art. 38 § 1 pkt 2 k.k.s. za przypisane mu jedynie jedno przestępstwo skarbowe kary pozbawienia wolności oraz (łącznie) kary grzywny.

I wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Zamościu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlega uwzględnieniu.

Zgodzić należy się ze stanowiskiem Prokuratora Generalnego, że analiza pisemnych motywów wyroku nie daje podstaw do precyzyjnego ustalenia, jakie to konkretne okoliczności występujące w przedmiotowej sprawie uzasadniały przyjęcie, iż czyn zarzucany oskarżonemu J. G. powinien być objęty zasadą jedności czynu, o której mowa w art. 6 § 2 k.k.s. wraz z innymi zachowaniami zarzucanymi temu oskarżonemu w toku postępowania toczącego się bezpośrednio przed Sądem Okręgowym w Lublinie pod sygn. akt IV K 82/22.

Przepis art. 6 § 2 k.k.s. stanowi, że dwa lub więcej zachowań podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności, uważa się za jeden czyn, przy czym w zakresie czynów zabronionych polegających na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej za krótki odstęp czasu uważa się okres do 6 miesięcy. Przewidziana w tym przepisie konstrukcja czynu ciągłego jest jedną z postaci prawnej jedności czynu, która bazuje na fikcji prawnej, iż dwa lub więcej zachowań rzeczywiście podjętych przez sprawcę stanowi w świetle prawa jeden czyn zabroniony.

Warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest wystąpienie łącznie następujących przesłanek: 1) tożsamość sprawcy, 2) bliskość czasowa zachodząca między poszczególnymi zachowaniami (tj. krótkie odstępy czasu rozumiane jako wymóg istnienia więzi czasowej między poszczególnymi następującymi po sobie zachowaniami), 3) wykorzystanie takiej samej sposobności (tj. powielanie określonych zachowań z wykorzystaniem takiej samej nadarzającej się okazji lub sprzyjających warunków lub okoliczności) lub istnienie tego samego zamiaru. Konsekwencją spełnienia opisanych wyżej przesłanek czynu ciągłego jest obowiązek przyjęcia konstrukcji wyrażonej w art. 6 § 2 k.k.s. jako elementu współokreślającego podstawę prawnokarnej kwalifikacji, zaś niespełnienie którejkolwiek z wymaganych jako konieczne przesłanek wyklucza możliwość przyjęcia czynu ciągłego. W odniesieniu do każdej z przesłanek wymienionych w art. 6 § 2 k.k.s., określających zakres zastosowania dyrektywy wyrażonej w tym przepisie, konieczne jest odpowiednio zakorzenione dowodowo wykazanie, że została ona spełniona w

realiach konkretnego stanu faktycznego. W zakresie wykazania przesłanek ciągłości przewidzianych w art. 6 § 2 k.k.s. nie istnieje bowiem możliwość jakiegokolwiek domniemywania ich spełnienia czy też przyjmowania w sposób dorozumiany, że zostały zrealizowane (por. m.in. wywody zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2006 r., sygn. II KK 127/05, LEX nr 173663).

Następstwem przyjęcia, że zostały spełnione przesłanki nakazujące potraktowanie określonego zachowania danego sprawcy jako fragmentu czynu ciągłego, jest brak możliwości prowadzenia innego postępowania co do zachowań podjętych przez sprawcę w okresie wyznaczonym przez początek pierwszego i zakończenie ostatniego zachowania składającego się na czyn ciągły (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2006 r., sygn. I KZP 58/05, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2019 r., sygn. III KK 213/19). Zasadnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 października 2019 r., sygn. III KK 163/19) stwierdził, że: „Prawomocne skazanie za czyn ciągły skarbowy stanowi przeszkodę do prowadzenia dalszego postępowania o później ujawnione zachowania, będące elementami tego czynu, które nie były przedmiotem wcześniejszego osądzenia, a wydarzyły się w czasie jego trwania. Dzieje się tak, ponieważ prawomocne skazanie za czyn ciągły stwarza stan materialnej prawomocności w stosunku do całego okresu objętego skazaniem - również w odniesieniu do jednostkowych zachowań, które nie zostały objęte opisem czynu przypisanego”.

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że pomiędzy czynem z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. przy zast. art. 7 § 1 k.k.s., którego oskarżony J. G. miał dopuścić się w nocy z 17 na 18 września 2019 r., a czynem z art. 63 § 2 k.k.s. w zb. z art. 86 § 2 k.k.s. w zw. z art. 86 § 3 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1. 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., będącym przedmiotem postępowania prowadzonego przeciwko J. G. przed Sądem Okręgowym w Lublinie w sprawie o sygn. akt IV K 82/22 (zarzut XI aktu oskarżenia - k. 1655 verte-1659), zachodzą przesłanki wskazujące na jedność czynu w rozumieniu art. 6 § 2 k.k.s. w postaci: tożsamości sprawcy oraz bliskości czasowej zachodzącej między poszczególnymi zachowaniami. Oba przestępstwa zostały dokonane w krótkich

odstępach czasu (czynu zarzucanego w sprawie II K 782/21 Sądu Rejonowego w Hrubieszowie oskarżony miał dopuścić się w nocy z 17 na 18 września 2019 r., zaś poszczególnych zachowań objętych czynem ciągłym, będących przedmiotem postępowania w sprawie IV K 82/22 Sądu Okręgowego w Lublinie J. G. miał dopuścić się m.in. w dniu 29 sierpnia 2019 r. oraz w nocy z 1 na 2 grudnia 2019 r., co pozwala na uznanie, iż pomiędzy tymi zachowaniami istnieje bliska więź czasowa, o której mowa w art. 6 § 2 k.k.s.).

Niemniej jednak analiza ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Rejonowy w Hrubieszowie co do przebiegu inkryminowanego zdarzenia oraz analiza uzasadnienia aktu oskarżenia w sprawie [...] i innych dokumentów uzyskanych w toku postępowania odwoławczego, znajdujących się w aktach sprawy, generalnie nie pozwala na przyjęcie, iż czyny te zostały dokonane z wykorzystaniem takiej samej sposobności. Rację ma skarżący podnosząc, iż przebieg poszczególnych zdarzeń świadczy o powielanym przez sprawców utrwalonym (i podobnym) schemacie przemytu wyrobów tytoniowych, to jednak - w realiach niniejszej sprawy - ustalenie „takiej samej sposobności” może nasuwać istotne wątpliwości z uwagi na rolę, jaką w dokonaniu obu zarzucanych czynów miał odgrywać J. G. Pod pojęciem „takiej samej sposobności” należy wszak rozumieć wszelkie specyficzne okoliczności zewnętrzne sprawy, które, mają charakter powtarzalny oraz w istotny sposób wpływają zarówno na decyzję o popełnieniu przestępstwa, jak i sposób jego popełnienia. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 września 2019 r., sygn. II KK 395/18: „Skoro w art. 6 § 2 k.k.s. jest mowa o wykorzystaniu „takiej samej” sposobności, to chodzić musi o wykorzystanie sprzyjającej okazji, a więc elementu już istniejącego w świecie zewnętrznym albo takiej cechy lub właściwości sprawcy, które nie wymagają jego aktywności dla realizacji znamion czynu”. Nie sposób uznać, by oskarżony wykorzystywał dokonując obu opisanych wyżej przestępstw taką samą sposobność w rozumieniu nadarżającej się okazji lub sprzyjających warunków albo okoliczności. O ile w odniesieniu do przestępstwa, które jest przedmiotem postępowania w sprawie IV K 82/22, z uwagi na działalność oskarżonego w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw skarbowych, polegających na nielegalnym wwozie na terytorium Polski wyrobów tytoniowych podlegających ograniczeniom obrotu oraz obowiązowi oznaczania

znakami skarbowymi akcyzy, z zamiarem wprowadzenia ich do obrotu, gdzie istniał określony podział ról umożliwiający dokonanie tego czynu przez poszczególne osoby wchodzące w skład tej grupy (istniejący element trwałości i spoistości oznaczający gotowość podejmowania takich samych działań w takim samym celu), to w odniesieniu do innych zachowań, również zmierzających do wprowadzenia na polski obszar celny w nielegalny sposób wyrobów tytoniowych, podejmowanych i dokonywanych w zupełnie innej konfiguracji osobowej, przy ustaleniu innej roli, jaką oskarżony pełnił w dokonaniu przestępstwa, nie może być mowy o tym, by sprawca wykorzystywał sprzyjającą okazję, okoliczności lub istniejące warunki. W realizacji takiego zachowania nie można bowiem dostrzec elementu już istniejącego albo takiego, który pojawia się na początkowym etapie realizacji czynu przestępczego i jest później wykorzystany, niezbędnego do przyjęcia omawianej przesłanki.

Poprawnie dokonana analiza zgromadzonych dowodów nie pozwala także na przyjęcie, że dopuszczając się zachowań objętych postępowaniami w sprawach II K 782/21 i IV K 82/22 oskarżony J. G. działał z tym samym zamiarem w rozumieniu art. 6 § 2 k.k.s., uzasadniającym przyjęcie czynu ciągłego (jedności czynu). Podkreślić bowiem należy, iż podejmowanie dwóch lub więcej zachowań w wykonaniu tego samego zamiaru oznacza generalnie sytuację, że sprawca niejako popełnia przestępstwo „na raty”. Sprawca realizuje w ten sposób ten sam zamiar, a nie taki sam zamiar. Nie spełnia natomiast przesłanki subiektywnej czynu ciągłego przypadek, w którym sprawca podejmuje poszczególne zachowania z nowym, pojawiającym się przed rozpoczęciem kolejnych zachowań zamiarem. W takiej sytuacji sprawca działa co prawda z takim samym zamiarem, lecz w odniesieniu do każdego zachowania innym, co wyklucza spełnienie warunku tożsamości określonego w art. 6 § 2 k.k.s. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2019 r., IV KK 601/18).

Stąd też, słusznie podniósł skarżący, mając na uwadze fakt, iż J. S. G. dopuszczając się w nocy z 17 na 18 września 2019 r. czynu z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. przy zast. art. 7 § 1 k.k.s., działał pod kierunkiem zupełnie innej osoby, współdziałając przy tym generalnie z innymi ustalonymi osobami, które nie współpracowały ze sobą w ramach zorganizowanej grupy

przestępczej, jak również pełnił inną (istotnie odmienną) rolę w dokonanym przestępstwie, brak jest jednoznacznych i niebudzących wątpliwości przesłanek pozwalających na przyjęcie tożsamości zamiaru z jakim dopuścił się przedmiotowego czynu oraz czynu objętego postępowaniem w sprawie IV K 82/22. Okoliczność ta, będąca elementem ustaleń faktycznych, nie może być wszak domniemywana. Należy więc przyjąć, iż oskarżony J. G. dopuszczając się przedmiotowego przestępstwa działał z takim samym, a nie tym samym, zamiarem co w odniesieniu do czynu, zarzucanego mu w sprawie II K 82/22.

W takiej zaś sytuacji nie można uznać, że przestępstwo zarzucane oskarżonemu J. G. w przedmiotowym postępowaniu, którego miał dopuścić się w nocy z 17 na 18 kwietnia 2019 r., stanowi (jako kolejny fragment wchodzący w skład czynu ciągłego) ten sam czyn, co przestępstwo z art. 63 § 2 k.k.s. w zb. z art. 86 § 2 k.k.s. w z. z art. 86 § 3 k.k.s. w zb. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2 i 5 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., będące przedmiotem postępowania prowadzonego przeciwko temu oskarżonemu przed Sądem Okręgowym w Lublinie w sprawie o sygn. akt IV K 82/22. Jak zostało wykazane wyżej, niemożliwe jest bowiem w niniejszej sprawie przyjęcie tożsamości czynu z wykorzystaniem konstrukcji art. 6 § 2 k.k.s. To zaś z kolei sprawia, że brak jest podstaw do przyjęcia, że wystąpiła ujemna przesłanka procesowa w postaci zawisłości sprawy (*lis pendens*), o której mowa w art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., nakazująca Sądowi Okręgowemu w Zamościu umorzenie postępowania prowadzonego przeciwko oskarżonemu J. G. o omawiany czyn.

Nie jest to jednak jedyne uchybienie, jakim dotknięty jest zaskarżony kasacją wyrok.

Umarzając bowiem na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowanie karne przeciwko J. G. o czyn z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. przy zast. art. 7 § 1 k.k.s., popełniony w nocy z 17 na 18 września 2019 r. i wydając w związku z tym nowe rozstrzygnięcie co do kary orzeczonej, wobec tego oskarżonego w związku z przypisanym mu przez Sąd Rejonowy w Hrubieszowie czynem z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. przy zast. art. 7 § 1 k.k.s., który

oskarżony popełnił w dniu 5 lipca 2019 r., Sąd ad quem uczynił to z rażąco i mającą istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia obrazą przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 37 § 1 pkt 3 i § 4 k.k.s. w zw. z art. 38 § 1 pkt 2 k.k.s.

Przepis art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. stanowi, że Sąd stosuje nadzwyczajne obostrzenie kary, jeżeli sprawca popełnia dwa albo więcej przestępstw skarbowych, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z nich i każdy z tych czynów wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego określonego w tym samym przepisie, a odstępy czasu pomiędzy nimi nie są długie. Przepis ten jest ściśle powiązany z art. 37 § 4 k.k.s., który nakazuje w wypadkach określonych w art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. orzeczenie przez Sąd tylko jeden raz kary za wszystkie zbiegające się przestępstwa skarbowe na podstawie przepisu, którego znamiona każde z nich wyczerpuje, w granicach określonych w art. 38 § 1 lub 2 k.k.s. Zgodnie zaś z art. 38 § 1 pkt 2 k.k.s., stosując nadzwyczajne obostrzenie kary, Sąd wymierza karę pozbawienia wolności do roku albo karę ograniczenia wolności, jeżeli przestępstwo zagrożone jest tylko karą grzywny przekraczającą 360 stawek dziennych, co nie wyłącza wymierzenia także kary grzywny grożącej za to przestępstwo.

Ustalenie przez Sąd Rejonowy w Hrubieszowie, iż oskarżony J. G. dopuścił się w warunkach określonych w art. 37 § 3 k.k.s. dwóch przestępstw skarbowych, było podstawą do zastosowania przez ten Sąd nadzwyczajnego obostrzenia kary wymierzonej za przypisane oskarżonemu czyny i ukształtowanie jej jako kary 4 miesięcy pozbawienia wolności (z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata) oraz kary grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 100 zł. Tymczasem umarzając postępowanie o jeden z zarzucanych oskarżonemu J. G. czynów, wyczerpujących ustawowe znamiona przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zb. z art. 86 § 3 k.k.s. w zw. z art. 86 § 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 63 § 2 k.k.s. przy zast. art. 7 § 1 k.k.s. Sąd Okręgowy w Zamościu nie dostrzegł, iż ustały przesłanki do nadzwyczajnego obostrzenia kary, o których mowa w art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. To powoduje, iż możliwą do orzeczenia wobec oskarżonego karą, była kara grzywny w wysokości do 720 stawek dziennych, nie zaś kara pozbawienia wolności wymierzana jednocześnie z karą grzywny. Przepis art. 63

§ 6 k.k.s. przewiduje bowiem w określonej w nim sankcji możliwość ukarania sprawcy jedynie karą grzywny w wysokości do 720 stawek dziennych.

W tych warunkach koniecznym się stało uwzględnienie kasacji Prokuratora Generalnego i uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W toku czynności Sąd ten będzie miał na uwadze powyższe wnioski i spostrzeżenia.

Z tych względów orzeczono jak wyżej.

Małgorzata Gierszon Wiesław Koziulewicz Andrzej Stępka

[J.I.]

[ms]